Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

NÕUKOGU DIREKTIIV 2003/48/EÜ,

3. juuni 2003,

hoiuste intresside maksustamise kohta

(EÜT L 157, 26.6.2003, lk 38)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Nõukogu direktiiv 2004/66/EÜ, 26. aprill 2004	L 168	35	1.5.2004
►**M2**	Nõukogu otsus 2004/587/EÜ, 19. juuli 2004	L 257	7	4.8.2004
►**M3**	Nõukogu Direktiiv 2006/98/EÜ, 20. november 2006	L 363	129	20.12.2006

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV 2003/48/EÜ,

3. juuni 2003,

hoiuste intresside maksustamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 94,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([2])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Asutamislepingu artiklitega 56–60 tagatakse kapitali vaba liikumine.

(2) Intressid võlakohustustelt on maksustatav tulu kõigi liikmesriikide residentide puhul.

(3) Tulenevalt asutamislepingu artikli 58 lõikest 1 on liikmesriikidel õigus kohaldada neid oma maksuõiguse sätteid, mis eristavad maksumaksjaid nende residentsuse või nende kapitali investeerimise koha põhjal, ja võtta kõiki vajalikke meetmeid, et takistada siseriiklike õigusnormide rikkumist eelkõige maksustamise valdkonnas.

(4) Asutamislepingu artikli 58 lõike 3 kohaselt ei peaks liikmesriikides kuritarvituste ja pettuste vastu võitlemiseks kavandatud maksuõiguse sätted kujutama endast suvalise diskrimineerimise vahendit ega varjatud piirangut kapitali ja maksete vabale liikumisele asutamislepingu artikli 56 tähenduses.

(5) Hoiuste intresside maksustamise siseriiklike maksusüsteemide kooskõlastamatuse tõttu, eelkõige seoses mitteresidentide saadud intresside käsitlemisega, on liikmesriikide residentidel sageli liikmesriigis, mille residendid nad on, võimalik vältida teises liikmesriigis saadud intresside igasugust maksustamist.

(6) Selline olukord põhjustab moonutusi kapitali liikumises liikmesriikide vahel, mis on vastuolus siseturuga.

(7) Käesolev direktiiv põhineb 19. ja 20. juunil 2000. aastal Santa Maria da Feiras kokku tulnud Euroopa Ülemkogu istungil ning sellele järgnenud majandus- ja rahandusministrite nõukogu 26. ja 27. novembri 2000. aasta, 13. detsembri 2001. aasta ja 21. jaanuari 2003. aasta koosolekutel saavutatud konsensusel.

(8) Käesoleva direktiivi lõppeesmärk on võimaldada maksustada hoiuste intresse, mis on ühes liikmesriigis tasutud tegelikele tulusaajatele, kes on teises liikmesriigis residendist füüsilised isikud, viimasena nimetatud liikmesriigi õigusnormide kohaselt.

(9) Käesoleva direktiivi eesmärgi saavutamiseks on kõige parem keskenduda intressimaksetele, mida liikmesriikides asutatud ettevõtjad maksavad või tagavad tegelikele tulusaajatele, kes on teises liikmesriigis residendist füüsilised isikud.

(10) Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva direktiivi eesmärki piisavalt saavutada hoiuste maksustamise siseriiklike süsteemide koos-

([1]) EÜT C 270 E, 25.9.2001, lk 259.
([2]) ELT C 47 E, 27.2.2003, lk 553.
([3]) EÜT C 48, 21.2.2002, lk 55.

▼B

kõlastamatuse tõttu ja seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, kui on vaja kõnesoleva eesmärgi saavutamiseks.

(11) Makseasutus on ettevõtja, kes maksab intresse või tagab intresside maksmise vahetult tegelikule tulusaajale.

(12) Intressimaksete mõiste ja makseasutuse mehhanismi määratlemisel tuleks vajaduse korral viidata nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiivile 85/611/EMÜ avatud investeerimisfonde (UCITS) käsitlevate õigusnormide kooskõlastamise kohta. ([1])

(13) Käesoleva direktiivi reguleerimisala peaks piirduma võlakohustustelt intresside maksustamisega ja jätma käsitlemata muu hulgas pensioni- ja kindlustushüvitiste maksustamise.

(14) Selleks et saavutada intressimaksete tegelik maksustamine liikmesriigis, mille resident tegeliku tulusaaja on, peavad liikmesriigid vahetama intressimakseid käsitlevat teavet.

(15) Nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiiviga 77/799/EMÜ liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese ja kaudse maksustamise valdkonnas ([2]) on juba loodud alus liikmesriikide maksualasele teabevahetusele käesoleva direktiiviga hõlmatud tulude kohta. Käesoleva direktiivi kõrval tuleks kõnealust direktiivi kohaldada sellise teabevahetuse suhtes ka edaspidi, kui käesolev direktiiv ei näe ette erandeid nimetatud direktiivist.

(16) Automaatne teabevahetus liikmesriikide vahel käesoleva direktiiviga hõlmatud intressimaksete üle muudab võimalikuks kõnealuste maksete tegeliku maksustamise liikmesriigis, mille resident tegelik tulusaaja on, selle riigi siseriiklike õigusnormide kohaselt. Seepärast tuleb sätestada, et käesoleva direktiivi kohaselt teavet vahetavad liikmesriigid ei tohiks toetuda direktiivi 77/799/EMÜ artiklis 8 sätestatud teabevahetuse piirangutele.

(17) Struktuurierinevuste tõttu ei saa Austria, Belgia ja Luksemburg kohaldada automaatset teabevahetust samal ajal kui teised liikmesriigid. Arvestades, et kinnipeetav maks suudab tagada tegeliku maksustamise miinimumtaseme, eriti kui selle määr kasvab järk-järgult kuni 35 protsendini, peaksid need kolm liikmesriiki kohaldama üleminekuperioodi vältel käesoleva direktiiviga hõlmatud hoiuste suhtes kinnipeetavat maksu.

(18) Kohtlemiserinevuste vältimiseks ei peaks Austria, Belgia ja Luksemburg olema kohustatud kohaldama automaatset teabevahetust enne, kui Šveitsi Konföderatsioon, Andorra Vürstiriik, Liechtensteini Vürstiriik, Monaco Vürstiriik ja San Marino Vabariik tagavad intressimakseid käsitleva teabe tegeliku vahetamise vastava taotluse korral.

(19) Need liikmesriigid peaksid suurema osa kõnealusest kinnipeetavast maksust saadavast tulust kandma üle liikmesriigile, mille resident tegelik intressitulusaaja on.

(20) Need liikmesriigid peaksid kehtestama korra, mis võimaldaks teiste liikmesriikide residentidest tegelikel tulusaajatel vältida kõnealuse maksu kinnipidamist, lubades oma makseasutusel teatada intressimaksed või esitades liikmesriigi, mille residendid nad on, pädeva asutuse väljastatud tõendi.

(21) Liikmesriik, mille resident tegelik tulusaaja on, peaks tagama intresside võimaliku topeltmaksustamise välistamise, mis muidu

([1]) EÜT L 375, 31.12.1985, lk 3. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/108/EÜ (EÜT L 41, 13.2.2002, lk 35).

([2]) EÜT L 336, 27.12.1977, lk 15. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

▼B

võiks kaasneda kõnealuse maksustamisega käesoleva direktiiviga ettenähtud korras. Selleks peaks liikmesriik krediteerima kõnealust kinnipeetavat maksu tema territooriumil tasutava maksu võrra ja tagastama tegelikule tulusaajale ülejäänud kinnipeetud maksu summa. Nimetatud maksu ümberarvutuse asemel võib ta siiski kasutada ka kinnipeetava maksu tagasimaksmist.

(22) Turuhäirete vältimiseks ei tuleks käesolevat direktiivi üleminekuperioodil kohaldada teatavate kaubeldavate võlakirjade intresside suhtes.

(23) Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriikidel kohaldada nende territooriumil tekkivate intresside suhtes muud liiki kinnipeetavaid makse kui käesolevas direktiivis kirjeldatud.

(24) Kuni Ameerika Ühendriigid, Šveits, Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino ja liikmesriikide asjaomased assotsieerunud või sõltlasterritooriumid ei kohalda kõiki käesolevas direktiivis sätestatud meetmeid või nendega samaväärseid meetmeid, võib kapitali väljavool nendesse riikidesse ja nendele territooriumidele kahjustada käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamist. Seepärast tuleb direktiivi kohaldada alates samast kuupäevast, mil kõik need riigid või territooriumid rakendavad selliseid meetmeid.

(25) Komisjon peaks iga kolme aasta järel esitama aruande käesoleva direktiivi toimimise kohta ning tegema nõukogule vajalikud muudatusettepanekud, mis aitaksid paremini tagada hoiuste tegeliku maksustamise ja kõrvaldaksid ebasoovitavad konkurentsimoonutused.

(26) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja põhimõtteid, mida on eelkõige tunnustatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva direktiivi lõppeesmärk on võimaldada maksustada hoiuste intresse, mis on ühes liikmesriigis tasutud tegelikule tulusaajatele, kes on teise liikmesriigi residendist füüsilised isikud, viimasena nimetatud liikmesriigi õigusnormide kohaselt.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et nende territooriumil asutatud makseasutused täidavad käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikke ülesandeid, olenemata intressi tootva võlakohustuse võlgniku asukohast.

Artikkel 2

Tegeliku tulusaaja määratlus

1. Käesolevas direktiivis tähendab “tegelik tulusaaja” füüsilist isikut, kellele makstakse intresse või kelle jaoks intress on tagatud, kui ta ei esita tõendeid, et intressi ei ole makstud talle või ei ole tagatud tema jaoks, see tähendab, et:

a) ta tegutseb makseasutusena artikli 4 lõike 1 tähenduses; või

b) ta tegutseb juriidilise isiku nimel, üksuse nimel, mille kasum on maksustatud ettevõtjate maksustamise üldise korra kohaselt, direktiivi 85/611/EMÜ kohaselt tegevusloa saanud avatud investeerimisfondi (UCITS) või käesoleva direktiivi artikli 4 lõikes 2 osutatud üksuse nimel ja viimasena nimetatud juhul avaldab kõnealuse üksuse

▼B

nime ja aadressi intresse maksvale ettevõtjale, kes edastab sellise teabe oma asukohaliikmesriigi pädevale asutusele, või

c) ta tegutseb teise füüsilise isiku nimel, kes on tegelik tulusaaja, ja teeb makseasutusele teatavaks kõnealuse tulusaava omaniku isiku artikli 3 lõike 2 kohaselt.

2. Kui makseasutusel on andmeid, mille kohaselt isik, kellele makstakse intresse või kellele on intressimaksed tagatud, ei pruugi olla tegelik tulusaaja ning kui selle isiku suhtes ei kohaldata lõike 1 punkti a ega b, võtab makseasutus mõistlikke meetmeid, et teha kindlaks tegeliku tulusaaja isik artikli 3 lõikele 2 kohaselt. Kui makseasutus ei suuda tegeliku tulusaaja isikut kindlaks teha, peab ta kõnealust isikut tegelikuks tulusaajaks.

Artikkel 3

Tegeliku tulusaaja isik ja residentsus

1. Iga liikmesriik võtab oma territooriumil vastu korra, mis võimaldab makseasutusel teha artiklite 8–12 kohaldamiseks kindlaks tegelike tulusaajate isikud ja residentsuse, ja tagab selle korra rakendamise.

Selline kord peab olema kooskõlas lõigetes 2 ja 3 sätestatud miinimumnõuetega.

2. Makseasutus teeb tegeliku tulusaaja isiku kindlaks miinimumnõuete kohaselt, mis varieeruvad vastavalt sellele, millal on tekkinud makseasutuse ja intressisaaja vahelised suhted:

a) enne 1. jaanuari 2004 sõlmitud lepingusuhete puhul teeb makseasutus kindlaks tegeliku tulusaaja isiku, st tema nime ja aadressi, kasutades tema käsutuses olevat teavet, eelkõige vastavalt tema asukohariigis kehtivatele eeskirjadele ja nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiivile 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta ([1]);

b) 1. jaanuaril 2004 või pärast seda sõlmitud lepingusuhete või tehtud toimingute puhul, kui lepingusuhted puuduvad, teeb makseasutus kindlaks tegeliku tulusaaja isiku, st nime ja aadressi ja vajaduse korral liikmesriigi, mille resident ta on, antud maksukohustuslase identifitseerimisnumbri. Need andmed tehakse kindlaks tegeliku tulusaaja esitatud passi või ametliku isikutunnistuse põhjal. Kui aadressi ei ole passis või ametlikul isikutunnistusel, tehakse aadress kindlaks tegeliku tulusaaja esitatud muu isikut tõendava dokumendi alusel. Kui maksukohustuslase identifitseerimisnumbrit ei ole kirjas ei tegeliku tulusaaja esitatud passis, ametlikul isikutunnistusel ega muus isikut tõendavas dokumendis, sealhulgas residentsustõendis, lisatakse isikuandmetele viide tegeliku tulusaaja sünniajale ja -kohale, mis tehakse kindlaks passi või ametliku isikutunnistuse põhjal.

3. Makseasutus teeb tegeliku tulusaaja residentsuse kindlaks miinimumnõuete kohaselt, mis varieeruvad vastavalt sellele, millal on tekkinud makseasutuse ja intressisaaja vahelised suhted. Allpool esitatud tingimusi arvestades loetakse tegelik tulusaaja selle riigi residendiks, kus on tema alaline aadress:

a) enne 1. jaanuari 2004 sõlmitud lepingusuhete puhul teeb makseasutus tegeliku tulusaaja residentsuse kindlaks, kasutades tema käsutuses olevat teavet, eelkõige tema asukohajärgses riigis kehtivate eeskirjade ja direktiivi 91/308/EMÜ kohaselt;

b) 1. jaanuaril 2004 või pärast seda sõlmitud lepingusuhete või tehtud tehingute puhul, kui lepingusuhted puuduvad, teeb makseasutus tegeliku tulusaaja residentsuse kindlaks tegeliku tulusaaja esitatud passis,

([1]) EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/97/EÜ (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 76).

▼B

ametlikul isikutunnistusel või vajaduse korral muus isikut tõendavas dokumendis nimetatud aadressi põhjal ja järgmises korras: kui liikmesriigi väljastatud passi või ametlikku isikutunnistust esitav füüsiline isik teatab, et ta on kolmanda riigi resident, tehakse tema residentsus kindlaks residentsustõendi põhjal, mille väljastab selle kolmanda riigi pädev asutus, mille resident isik väidab end olevat. Kui sellist tõendit ei ole võimalik esitada, loetakse residentsusriigiks liikmesriik, kes on välja andud passi või muu ametliku isikut tõendava dokumendi.

Artikkel 4

Makseasutuse määratlus

1. Käesolevas direktiivis tähendab “makseasutus” ettevõtjat, kes maksab intresse või tagab intresside maksmise vahetult tegelikule tulusaajale, olenemata sellest, kas ettevõtja on intressi tootva võlakohustuse võlgnik või ettevõtja, kellele võlgnik või tegelik tulusaaja on teinud ülesandeks intresside maksmise või intresside maksmise tagamise.

2. Liikmesriigis tegutsev üksus, kellele makstakse intresse või kellele on intressid tagatud tegeliku tulusaaja jaoks, loetakse samuti makseasutuseks sellise makse või sellise makse tagamise korral. Seda sätet ei kohaldata, kui ettevõtjal on kõnealuse üksuse esitatud ametlike tõendite põhjal põhjust uskuda, et:

a) tegemist on juriidilise isikuga, välja arvatud lõikes 5 osutatud juriidilised isikud, või

b) ettevõtja kasumit maksustatakse ettevõtjate maksustamise üldise korra kohaselt või

c) tegemist on direktiivi 85/611/EMÜ kohaselt tunnustatud avatud investeerimisfondiga (UCITS).

Ettevõtja, kes maksab intresse või tagab intresside maksmise sellisele teises liikmesriigis asutatud üksusele, mida loetakse käesoleva lõike kohaselt makseasutuseks, teatab selle üksuse nime ja aadressi ja üksusele makstud või tagatud intresside kogusumma oma asukohaliikmesriigi pädevale asutusele, kes edastab selle teabe üksuse asukohaliikmesriigi pädevale asutusele.

3. Lõikes 2 osutatud üksust võib käesoleva direktiivi kohaldamisel siiski kohelda lõike 2 punktis c osutatud avatud investeerimisfondina (UCITS). Sellise võimaluse kasutamine eeldab, et üksuse asukohaliikmesriik väljastab tõendi, mille kõnealune üksus esitab ettevõtjale.

Liikmesriigid kehtestavad nende territooriumil asutatud üksustele selle võimaluse kasutamiseks üksikasjalikud eeskirjad.

4. Kui ettevõtja ja lõikes 2 osutatud üksus on asutatud samas liikmesriigis, võtab see liikmesriik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et üksus järgib makseasutusena tegutsedes käesoleva direktiivi sätteid.

5. Lõike 2 punkti a ei kohaldata järgmistele juriidilistele isikutele:

a) Soomes: avoin yhtiö (Ay) ja kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag ja kommanditbolag;

b) Rootsis: handelsbolag (HB) ja kommanditbolag (KB).

Artikkel 5

Pädeva asutuse määratlus

Käesolevas direktiivis tähendab “pädev asutus” järgmist:

a) liikmesriikides asutused, millest liikmesriik on komisjonile teatanud;

▼B

b) kolmandate riikide puhul pädevad asutused kahepoolsete või mitmepoolsete maksukonventsioonide tähenduses või nende puudumisel muud asutused, kes on pädevad väljastama residentsustõendi.

Artikkel 6

Intressimaksete määratlus

1. Käesolevas direktiivis tähendab “intressimakse” järgmist:

a) arvele makstud või krediteeritud intress, mis on seotud igat liiki võlakohustustega, olenemata sellest, kas need on tagatud hüpoteegiga või kas nendega kaasneb õigus saada osa võlgniku kasumist, ning eelkõige tulu riigi võlakirjadest või võlakirjadest, kaasa arvatud selliste riigi võlakirjade ja võlakirjadega seotud ülekursid ja lisatasud; maksmisega viivitamisel määratavaid trahvimakseid ei loeta intressimakseteks;

b) punktis a osutatud võlakohustuste müügi, tagasimaksmise või väljaostmise korral saadaolev või kapitaliseeritud intress;

c) intressimaksetest vahetult või artikli 4 lõikes 2 osutatud üksuse vahendusel saadav tulu, mida jaotab:

   i) direktiivi 85/611/EMÜ kohaselt tunnustatud avatud investeerimisfond (UCITS),

   ii) üksus, mille puhul võib kasutada artikli 4 lõikes 3 sätestatud võimalust,

   iii) väljaspool artiklis 7 osutatud territooriumi asutatud investeerimisfondid;

d) järgmistes ettevõtjates ja üksustes olnud aktsiate, osade või osakute müügi, väljamaksmise või tagasiostmise korral saadav tulu, kui nad investeerivad rohkem kui 40 % oma varast otse või muude investeerimisfondide või allpool nimetatud üksuste kaudu punktis a nimetatud võlakohustustesse:

   i) direktiivi 85/611/EMÜ kohaselt tunnustatud avatud investeerimisfond (UCITS),

   ii) artikli 4 lõikes 3 sätestatud võimalusega hõlmatud üksus,

   iii) väljaspool artiklis 7 osutatud territooriumi asutatud investeerimisfondid.

Liikmesriigid võivad punktis d nimetatud tulu hõlmata intressi määratlusega ainult sel määral, kui selline tulu vastab punktides a ja b määratletud intressimaksetest otse või kaudselt saadavale tulule.

2. Kui makseasutusel ei ole lõike 1 punktide c ja d puhul teavet selle kohta, kui suur osa tuludest saadakse intressimaksetest, loetakse tulude kogusumma intressimakseks.

3. Kui makseasutusel ei ole lõike 1 punkti d puhul teavet selle kohta, kui suur osa varast on investeeritud võlakohustustesse või kõnealuses lõigus määratletud aktsiatesse, osadesse või osakutesse, loetakse see osa suuremaks kui 40 %. Kui makseasutus ei suuda teha kindlaks tegeliku tulusaaja realiseeritud tulu, loetakse, et tulu vastab aktsiate, osade või osakute müügist, väljamaksmisest või tagasiostmisest saadud laekumistele.

4. Kui lõikes 1 määratletud intress makstakse või krediteeritakse artikli 4 lõikes 2 osutatud üksuse kontole ja selline üksus ei kuulu artikli 4 lõikes 3 kirjeldatud võimaluse piiresse, loetakse, et tegemist on sellise üksuse intressimaksega.

5. Lõike 1 punktide b ja d puhul on liikmesriikidel võimalus nõuda, et nende territooriumil asutatud makseasutused muudaksid intressi aastapõhiseks ajavahemikuks, mis ei oleks pikem kui üks aasta, ja kohtleksid

▼B

sellist aastapõhist intressi intressimaksena ka siis, kui kõnealuse perioodi jooksul ei toimu müüki, väljamaksmist või tagasiostmist.

6. Erandina lõike 1 punktidest c ja d on liikmesriikidel võimalus jätta intressimakse määratlusest välja neis sätetes osutatud tulu nende territooriumil asutatud ettevõtjatelt või üksustelt, kui sellised üksused ei ole lõike 1 punktis a osutatud võlakohustustesse investeerinud üle 15 % oma varast. Samuti on liikmesriikidel erandina lõikest 4 võimalus jätta lõikes 1 osutatud intressimakse määratlusest välja intressid, mis on makstud või krediteeritud selliste artikli 4 lõikes 2 osutatud üksuse kontole, mis ei kuulu artikli 4 lõikes 3 kirjeldatud võimaluse piiresse ja mis on asutatud tema territooriumil, kui kõnealused üksused ei ole lõike 1 punktis a osutatud võlakohustustesse investeerinud üle 15 % oma varast.

Kui liikmesriik kasutab sellist võimalust, on see teistele liikmesriikidele siduv.

7. Alates 1. jaanuarist 2011 on lõike 1 punktis d ja lõikes 3 osutatud protsendimäär 25 %.

8. Lõike 1 punktis d ja lõikes 6 osutatud protsendimäärad määratakse kindlaks, lähtudes investeerimispõhimõtetest, mis on kehtestatud asjaomaste ettevõtjate või üksuste fonditingimustes või põhikirjas, ja nende puudumisel asjaomaste ettevõtjate või üksuste varade tegelikust koosseisust.

Artikkel 7

Territoriaalne kohaldamisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse intresside suhtes, mida maksab makseasutus, mis on asutatud territooriumil, kus kohaldatakse asutamislepingut selle artikli 299 kohaselt.

II PEATÜKK

TEABEVAHETUS

Artikkel 8

Makseasutuse edastatav teave

1. Kui tegelik tulusaaja on mõne muu liikmesriigi resident kui see, kus on asutatud makseasutus, peab makseasutus oma asukohaliikmesriigi pädevale asutusele esitama vähemalt järgmised andmed:

a) artikli 3 kohaselt kindlaks tehtud tegeliku tulusaaja isik ja residentsus;

b) makseasutuse nimi ja aadress;

c) tegeliku tulusaaja kontonumber või kui see puudub, siis intressi aluseks oleva võlakohustuse tunnus;

d) teave intressimaksete kohta lõike 2 kohaselt.

2. Makseasutuse esitatavas intressimakseid käsitlevates miinimumandmetes tuleb teha vahet järgmistel intressikategooriatel ja märkida:

a) artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud intressimakse puhul: makstud või krediteeritud intressi summa;

b) artikli 6 lõike 1 punktis b või d osutatud intressimakse puhul: kas neis punktides osutatud intressi või tulu summa või müügist, väljamaksmisest või tagasiostmisest saadud laekumiste kogusumma;

c) artikli 6 lõike 1 punktis c osutatud intressimakse puhul: kas nimetatud punktis osutatud tulu summa või jaotatud kogusumma;

▼B

d) artikli 6 lõikes 4 osutatud intressimakse puhul: intresside summa, mis on eraldatud igale artikli 4 lõikes 2 osutatud üksuse liikmele, kes vastab artikli 1 lõike 1 ja artikli 2 lõike 1 tingimustele;

e) kui liikmesriik kasutab artikli 6 lõikes 5 osutatud võimalust: aastapõhise intressi summa.

Liikmesriigid võivad makseasutuste esitatavates miinimumandmetes intressimaksete kohta siiski piirduda intressi või tulu kogusummaga ja müügist, tagasimaksmisest või väljaostmisest saadud laekumiste kogusummaga.

Artikkel 9

Automaatne teabevahetus

1. Makseasutuse liikmesriigi pädev asutus edastab artiklis 8 osutatud teabe selle liikmesriigi pädevale asutusele, mille resident tegelik tulusaaja on.

2. Teabe edastamine on automaatne ja toimub vähemalt kord aastas kuue kuu jooksul pärast makseasutuse liikmesriigi maksuaasta lõppu kõigi kõnealuse aasta jooksul tehtud intressimaksete kohta.

3. Kui käesoleva direktiiviga ei nähta ette erandeid direktiivi 77/799/EMÜ sätetest, kohaldatakse nimetatud direktiivi käesoleva direktiivi kohase teabevahetuse suhtes. Direktiivi 77/799/EMÜ artiklit 8 ei kohaldata siiski käesoleva peatüki kohaselt esitatava teabe suhtes.

III PEATÜKK

ÜLEMINEKUSÄTTED

Artikkel 10

Üleminekuperiood

1. Arvestades artikli 13 lõiget 1, ei pea artikli 17 lõigetes 2 ja 3 osutatud kuupäeval algava üleminekuperioodi jooksul Belgia, Luksemburg ja Austria kohaldama II peatüki sätteid.

Sellest olenemata saavad nad siiski teistelt liikmesriikidelt II peatüki kohast teavet.

Üleminekuperioodi ajal on käesoleva direktiivi eesmärk tagada ühes liikmesriigis tegelikele tulusaajatele, kes on teise liikmesriigi residendist füüsilised isikud, tasutud hoiuste intresside tegelik minimaalne maksustamine.

2. Üleminekuperiood lõpeb järgmistest kuupäevadest viimasele järgneva esimese täieliku majandusaasta lõpus:

— kuupäev, mil nõukogu ühehäälse häälteenamusega jõustub Euroopa Ühenduse ning viimase nendest riikidest — Šveitsi Konföderatsiooni, Liechtensteini Vürstiriigi, San Marino Vabariigi, Monaco Vürstiriigi ja Andorra Vürstiriigi — vahel sõlmitud kokkulepe, millega nähakse taotluse korral ette teabevahetus vastavalt määratlusele OECD 18. aprillil 2002 avaldatud näidisleppes maksuküsimustealase teabevahetuse kohta (edaspidi “OECD näidislepe”) seoses käesolevas direktiivis määratletud intressimaksetega, mida sooritavad sellise riigi territooriumil asutatud makseasutused tegelikele tulusaajatele, kes on residendid territooriumil, kus direktiivi kohaldatakse, lisaks sellele kohaldavad samad riigid samal ajal selliste maksete suhtes kinnipeetavat maksu, mille määr on kindlaks määratud artikli 11 lõikes 1 osutatud vastavateks ajavahemikeks,

— kuupäev, mil nõukogu on ühehäälselt nõus, et Ameerika Ühendriigid on valmis OECD näidisleppes määratletud teabevahetuseks, kui seda

▼B

taotletakse seoses käesolevas direktiivis määratletud intressimaksetega, mida sooritavad tema territooriumil asutatud makseasutused tegelikele tulusaajatele, kes on residendid territooriumil, mille suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi.

3. Üleminekuperioodi lõpus peavad Belgia, Luksemburg ja Austria kohaldama II peatüki sätteid ning lõpetama artiklites 11 ja 12 sätestatud kinnipeetava maksu kohaldamise ja tulude jagamise. Kui Belgia, Luksemburg või Austria otsustab II peatüki sätteid kohaldada üleminekuperioodi ajal, lõpetab ta artiklites 11 ja 12 sätestatud kinnipeetava maksu kohaldamise ja tulude jagamise.

Artikkel 11

Kinnipeetav maks

1. Kui tegelik tulusaaja on muu liikmesriigi resident kui see, kus on asutatud makseasutus, kohaldavad Belgia, Luksemburg ja Austria artiklis 10 osutatud üleminekuperioodi ajal kinnipeetavat maksu, mis on üleminekuperioodi esimese kolme aasta jooksul 15 %, järgmise kolme aasta jooksul 20 % ja pärast seda 35 %.

2. Makseasutused kohaldavad kinnipeetavat maksu järgmiselt:

a) artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud intressimakse puhul: makstud või krediteeritud intressi summalt;

b) artikli 6 lõike 1 punktis b või d osutatud intressimakse puhul: nimetatud punktides osutatud intresside või tulu summalt või samaväärse toimega maksu kaudu, mida saaja tasub kogu müügist, väljamaksmisest või tagasiostmisest saadud tulult;

c) artikli 6 lõike 1 punktis c osutatud intressimakse puhul: kõnealuses punktis osutatud summalt;

d) artikli 6 lõikes 4 osutatud intressimakse puhul: intresside summalt, mis on eraldatud igale artikli 4 lõikes 2 osutatud üksuse liikmele, kes vastab artikli 1 lõike 1 ja artikli 2 lõike 1 tingimustele;

e) kui liikmesriik kasutab artikli 6 lõikes 5 osutatud võimalust: aastapõhise intressi summalt.

3. Lõike 2 punktide a ja b kohaldamisel kohaldatakse kinnipeetavat maksu proportsionaalselt ajaga, mille jooksul tegelikul tulusaajal võlakohustus oli. Kui makseasutus ei suuda oma käsutuses oleva teabe põhjal omamistähtaega kindlaks teha, kohtleb ta tegelikku tulusaajat nii, nagu oleks võlakohustus kogu kehtivusaja jooksul olnud tema oma, kui tegelik tulusaaja ei esita tõendeid võlakohustuse omandamise kuupäeva kohta.

4. Kui makseasutuse liikmesriik kehtestab kinnipeetava maksu, ei takista see liikmesriigil, mille resident tegelik tulusaaja on, maksustada tulu oma siseriiklike õigusnormide kohaselt, kui see on kooskõlas asutamislepinguga.

5. Üleminekuperioodi ajal võivad kinnipeetavat maksu kohaldavad liikmesriigid näha ette, et ettevõtjad, kes maksavad intresse või tagavad intressid artikli 4 lõikes 2 osutatud ja teises liikmesriigis tegutsevale üksusele, loetakse üksuse asemel makseasutuseks ja nad kohaldavad kõnealuse intressi suhtes kinnipeetavat maksu, kui üksus ei ole andnud ametlikku nõusolekut oma nime, aadressi ja kogu talle makstud või tagatud intressi kohta käiva teabe edastamiseks artikli 4 lõike 2 viimase lõigu kohaselt.

▼B

Artikkel 12

Tulu jaotamine

1. Liikmesriigid, kes kohaldavad kinnipeetavat maksu artikli 11 lõike 1 kohaselt, jätavad endale 25 % oma tulust ja kannavad 75 % tulust üle liikmesriigile, mille resident tegeliku intressitulu saaja on.

2. Liikmesriigid, kes kohaldavad kinnipeetavat maksu artikli 11 lõike 5 kohaselt, jätavad endale 25 % tulust ja kannavad 75 % tulust teistele liikmesriikidele proportsionaalselt käesoleva artikli lõike 1 kohaste ülekannetega.

3. Sellised ülekanded tehakse kuue kuu jooksul pärast makseasutuse liikmesriigi maksuaasta lõppu lõikes 1 osutatud juhul või pärast ettevõtja liikmesriigi maksuaasta lõppu lõikes 2 osutatud juhul.

4. Kinnipeetavat maksu kohaldavad liikmesriigid võtavad tulude jaotamise süsteemi toimimiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 13

Erandid kinnipeetava maksu menetlusest

1. Liikmesriigid, kes kohaldavad kinnipeetavat maksu artikli 11 kohaselt, näevad ette ühe järgmisest kahest menetlusest või mõlemad selle tagamiseks, et tegelikud tulusaajad võivad taotleda maksu kinnipidamata jätmist:

a) menetlus, mis võimaldab tegelikul tulusaajal anda makseasutusele selged volitused edastada teavet II peatüki kohaselt, selline volitus hõlmab kõiki intresse, mille asjaomane makseasutus on tegelikule tulusaajale maksnud; sellisel juhul kohaldatakse artikli 9 sätteid;

b) menetlus, millega tagatakse, et kinnipeetavat maksu ei kohaldata, kui tegelik tulusaaja esitab oma makseasutusele tõendi, mille liikmesriigi, mille resident ta on, pädev asutus on tema nimele väljastanud lõike 2 kohaselt.

2. Tegeliku tulusaaja taotluse korral väljastab liikmesriigi, mille resident ta on, pädev asutus tõendi, millele on märgitud järgmine teave:

a) tegeliku tulusaaja nimi, aadress ja maksukohustuslase number või muu identifitseerimisnumber või selle puudumise korral sünniaeg ja -koht;

b) makseasutuse nimi ja aadress;

c) tegeliku tulusaaja kontonumber või selle puudumise korral võlakohustuse andmed.

Selline tõend kehtib kuni kolm aastat. Tõend väljastatakse kõigile tegelikele tulusaajatele, kes seda taotlevad, kahe kuu jooksul pärast taotluse esitamist.

Artikkel 14

Topeltmaksustamise kaotamine

1. Liikmesriik, mille resident tegelik tulusaaja on, tagab artiklis 11 osutatud kinnipeetava maksu kehtestamisest tuleneda võiva topeltmaksustamise kaotamise kooskõlas lõigete 2 ja 3 sätetega.

2. Kui tegeliku tulusaaja saadud intresside suhtes on makseasutuse liikmesriigis kohaldatud kinnipeetavat maksu, võimaldab liikmesriik, mille resident tegelik tulusaaja on, talle maksukrediiti siseriiklike õigusnormide kohaselt kinnipeetud maksuga samaväärses summas. Kui kõnealune summa ületab siseriiklike õigusnormide kohaselt tasumisele

▼B

kuuluva maksu summa, maksab liikmesriik, mille resident tegelik tulusaaja on, kinnipeetud maksu ülemäärase summa talle tagasi.

3. Kui lisaks artiklis 11 osutatud kinnipeetavale maksule on tegeliku tulusaaja saadud intresside suhtes kohaldatud muud liiki kinnipeetavaid makse ja liikmesriik, mille resident ta on, võimaldab sellise kinnipeetava maksu puhul maksude ümberarvutust oma siseriiklike õigusnormide või topeltmaksustamise vältimise lepingute kohaselt, krediteeritakse sellised muud kinnipeetavad maksud enne lõikes 2 osutatud menetluse rakendamist.

4. Liikmesriik, mille resident tegelik tulusaaja on, võib asendada lõigetes 2 ja 3 osutatud maksu ümberarvutuse artiklis 11 osutatud kinnipeetava maksu tagasimaksmisega.

Artikkel 15

Käibevõlakirjad

1. Artiklis 10 osutatud üleminekuperioodi ajal ja hiljemalt 31. detsembrini 2010 ei peeta omamaiseid ja rahvusvahelisi võlakirju ja muid käibevõlakirju, mis on emiteeritud enne 1. märtsi 2001 või mille esialgse emissiooniprospekti on enne nimetatud kuupäeva heaks kiitnud pädevad asutused nõukogu direktiivi 80/390/EMÜ ([1]) tähenduses või kolmandate riikide vastutavad asutused, võlakirjadeks artikli 6 lõike 1 punkti a tähenduses, tingimusel et selliseid käibevõlakirju alates 1. märtsist 2002 (kaasa arvatud) rohkem ei emiteerita. Kui artiklis 10 osutatud üleminekuperiood peaks jätkuma ka pärast 31. detsembrit 2010, kohaldatakse käesoleva artikli sätteid ka edaspidi selliste käibevõlakirjade suhtes:

— mis sisaldavad brutointressiklauslit või varase väljaostmise klausleid ja

— kui artiklis 4 määratletud makseasutus on asutatud liikmesriigis, kes kohaldab artiklis 11 osutatud kinnipeetavat maksu, ja maksab intressi või tagab intresside maksmise otse teises liikmesriigi residendist tegelikule tulusaajale.

Kui 1. märtsil 2002 või pärast seda toimub eespool nimetatud riigi või lisas määratletud seotud ja avalik-õigusliku üksusena tegutseva või rahvusvahelise leppega tunnustatud üksuse käibevõlakirjade täiendav emissioon, loetakse kogu selliste võlakirjade emissiooni, mis koosneb esialgsest emissioonist ja võimalikest hilisematest emissioonidest, võlakohustusena artikli 6 lõike 1 punkti a tähenduses.

Kui teise lõiguga hõlmamata emiteerija emiteerib uuesti eespool nimetatud käibevõlakirju 1. märtsil 2002 või pärast seda, loetakse selline hilisem emissioon võlakohustuseks artikli 6 lõike 1 punkti a tähenduses.

2. Käesoleva artikli sätted ei takista liikmesriikidel maksustada lõikes 1 osutatud käibevõlakirjadest saadavat tulu oma siseriiklike õigusnormide kohaselt.

([1]) EÜT L 100, 17.4.1980, lk 1. Direktiiv on kehtetuks tunnistatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/34/EÜ (EÜT L 184, 6.7.2001, lk 1).

▼B

IV PEATÜKK

MUUD SÄTTED JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 16

Muud kinnipeetavad maksud

Käesoleva direktiivi sätted ei takista liikmesriikidel kohaldada muud liiki kinnipeetavaid makse kui artiklis 11 nimetatud oma siseriiklike õigusnormide või topeltmaksustamise vältimise lepingute kohaselt.

Artikkel 17

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid 1. jaanuariks 2004. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates ►M2 1. juuli 2005 ◄, tingimusel et:

i) Šveitsi Konföderatsioon, Liechtensteini Vürstiriik, San Marino Vabariik, Monaco Vürstiriik ja Andorra Vürstiriik kohaldavad alates samast kuupäevast käesolevas direktiivis sätestatud meetmetega samaväärseid meetmeid nende ja Euroopa Ühenduse vahel sõlmitud kokkulepete kohaselt pärast nõukogu ühehäälset otsust;

ii) kehtivad lepped või muu kord, mille kohaselt assotsieerunud või sõltlasterritooriumid (Kanalisaared, Mani saar ja Kariibi mere piirkonna assotsieerunud või sõltlasterritooriumid) kohaldavad samast kuupäevast automaatset teabevahetust samal viisil, nagu on sätestatud käesoleva direktiivi II peatükis (või kohaldavad artiklis 10 määratletud üleminekuperioodil kinnipeetavat maksu samadel tingimustel, nagu on sätestatud artiklites 11 ja 12).

3. Nõukogu otsustab ühehäälselt vähemalt kuus kuud enne 1. jaanuari 2005, kas lõikes 2 sätestatud tingimusi täidetakse, võttes arvesse asjaomaste meetmete jõustumiskuupäevi kõnealustes kolmandates riikides ja assotsieerunud või sõltlasterritooriumidel. Kui nõukogu otsustab, et tingimusi ei täideta, võtab ta komisjoni ettepanekul ühehäälselt vastu uue kuupäeva lõike 2 kohaldamiseks.

4. Kui liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

5. Liikmesriigid teatavad sellest komisjonile viivitamata ning edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklikud põhilised õigusnormid ning käesoleva direktiivi ja vastuvõetud siseriiklike sätete vahelise vastavustabeli.

Artikkel 18

Läbivaatamine

Komisjon esitab nõukogule iga kolme aasta järel aruande käesoleva direktiivi toimimise kohta. Nende aruannete põhjal teeb komisjon nõukogule vajalikud direktiivi muudatusettepanekud, mis aitaksid paremini tagada hoiuste tegelikku maksustamist ja kõrvaldaksid ebasoovitavad konkurentsimoonutused.

▼B

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 20

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

LISA

ARTIKLIS 15 OSUTATUD SEOTUD ÜKSUSTE LOETELU

Artikli 15 kohaldamisel loetakse järgmisi üksusi “seotud ja avalik-õigusliku üksusena tegutsevateks või rahvusvahelise leppega tunnustatud üksusteks”:

— üksused Euroopa Liidus:

Belgia	Vlaams Gewest (Flaami piirkond) Région wallonne (Vallooni piirkond) Région bruxelloise/Brussels Gewest (Brüsseli piirkond) Communauté française (prantsuskeelne kogukond) Vlaamse Gemeenschap (flaamikeelne kogukond) Deutschsprachige Gemeinschaft (saksakeelne kogukond)

▼M3

Bulgaaria	Общините (omavalitsusüksused) Социалноосигурителни фондове (sotsiaalkindlustusfondid)

▼B

Hispaania	Xunta de Galicia (Galicia piirkondlik valitsus) Junta de Andalusía (Andaluusia piirkondlik valitsus) Junta de Extremadura (Extremadura piirkondlik valitsus) Junta de Castilla-La Mancha (Castilla-La Mancha piirkondlik valitsus) Junta de Castilla-León (Castilla-Leóni piirkondlik valitsus) Gobierno Foral de Navarra (Navarra piirkondlik valitsus) Govern de les Illes Balears (Baleaari saarte piirkondlik valitsus) Generalitat de Catalunya (Kataloonia piirkondlik valitsus) Generalitat de Valencia (Valencia piirkondlik valitsus) Diputación General de Aragón (Aragoni piirkondlik valitsus) Gobierno de las Islas Canarias (Kanaari saarte piirkondlik valitsus) Gobierno de Murcia (Murcia piirkondlik valitsus) Gobierno de Madrid (Madridi piirkondlik valitsus) Gobierno de la Comunidad Autónoma del País Vasco/Euzkadi (Baski autonoomse piirkonna valitsus) Diputación Foral de Guipuzcóa (Guipuzcóa piirkondlik valitsus) Diputación Foral de Vizcaya/Bizkaia (Vizcaya piirkondlik valitsus) Diputación Foral de Alava (Alava piirkondlik valitsus) Ayuntamiento de Madrid (Madridi linnavolikogu) Ayuntamiento de Barcelona (Barcelona linnavolikogu) Cabildo Insular de Gran Canaria (Gran Canaria saare volikogu) Cabildo Insular de Tenerife (Tenerife saare volikogu) Instituto de Crédito Oficial (riiklik krediidiasutus) Instituto Catalán de Finanzas (Kataloonia finantsasutus) Instituto Valenciano de Finanzas (Valencia finantsasutus)
Kreeka	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (riiklik telekommunikatsiooniorganisatsioon) Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (riiklik raudteeorganisatsioon) Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (riiklik elektriettevõtja)
Prantsusmaa	La Caisse d'amortissement de la dette sociale (CADES) (Sotsiaalkindlustusvõlgade väljaostmise fond) L'Agence française de développement (AFD) (Prantsusmaa arenguasutus) Réseau Ferré de France (RFF) (Prantsusmaa raudteevõrk) Caisse Nationale des Autoroutes (CNA) (Riiklik kiirteede fond) Assistance publique Hôpitaux de Paris (APHP) (Avalik toetus Pariisi haiglatele) Charbonnages de France (CDF) (Prantsusmaa söeamet) Entreprise minière et chimique (EMC) (Kaevandus- ja keemiatööstusettevõtja)
Itaalia	Maakonnad Provintsid Kohalikud omavalitsused Cassa Depositi e Prestiti (hoiuste ja laenude fond)

▼M1

Läti	Pašvaldības (Kohalikud omavalitsused)
Poola	gminy (vallad) powiaty (ringkonnad) województwa (vojevoodkonnad) związki gmin (valdade ühendused) powiatów (ringkondade ühendused) województw (vojevoodkondade ühendused) miasto stołeczne Warszawa (pealinn Varssavi) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (põllumajanduse ümberkorraldamise ja moderniseerimise agentuur) Agencja Nieruchomości Rolnych (põllumajandusliku vara agentuur)

▼B

Portugal	Região Autónoma da Madeira (Madeira autonoomne piirkond) Região Autónoma dos Açores (Assooride autonoomne piirkond) Kohalikud omavalitsused

▼M3

Rumeenia	autoritățile administrației publice locale (kohalikud riigiasutused)

▼M1

Slovakkia	mestá a obce (kohalikud omavalitsused) Železnice Slovenskej republiky (Slovaki raudtee-ettevõtja) Štátny fond cestného hospodárstva (riiklik teehoiufond) Slovenské elektrárne (Slovaki elektrijaamad) Vodohospodárska výstavba (veemajanduse ehitusettevõte)

▼B

— rahvusvahelised üksused:

Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank

Euroopa Investeerimispank

Aasia Arengupank

Aafrika Arengupank

Maailmapank/IBRD/IMF

Rahvusvaheline finantskorporatsioon

Ameerika Arengupank

Euroopa Nõukogu Sotsiaalarengufond

Euratom

Euroopa Ühendus

Corporación Andina de Fomento (CAF) (Andide arengu korporatsioon)

Eurofima

Euroopa Söe- ja Teraseühendus

Põhjamaade Investeerimispank

Kariibi Arengupank

Artikli 15 sätteid ei piira rahvusvahelisi kohustusi, mille liikmesriigid on endale võtnud seoses eespool nimetatud rahvusvaheliste üksustega,

— üksused kolmandates riikides:

Üksused, mis vastavad järgmistele tingimustele:

1. üksust peetakse siseriiklike kriteeriumide kohaselt selgelt avalik-õiguslikuks üksuseks;
2. selline avalik-õiguslik üksus on turuväline tootja, kes haldab ja rahastab toiminguid, peamiselt pakkudes turuväliseid kaupu ja teenuseid, mis on mõeldud ühiskondliku hüvena ja mida tegelikult kontrollib valitsemissektor;
3. selline avalik-õiguslik üksus on suur ja regulaarne võlakirjade emiteerija;
4. asjaomane riik suudab tagada, et selline üksus ei kasuta brutointressiklauslite puhul varajast väljaostmist.